

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.844/2016/13. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Tisza Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tisza Péter Tamás ügyvéd;címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a személyesen eljár alperes neve (címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében - a Debreceni Törvényszék 10.P.20.600/2014/64. számú ítélete ellen a felperes részéről 65. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét 60 000 (hatvanezer) Ft-ra leszállítja, az ítéletet a kereset elutasítása vonatkozásában egyebekben helybenhagyja, a viszontkeresetre vonatkozó rendelkezéseit pedig hatályon kívül helyezi és a viszontkereset tekintetében a pert megszünteti.

A felperest 80 000 (nyolcvanezer) Ft fellebbezési, az alperest 7800 (hétezer-nyolcszáz) Ft-ra mérsékelt viszontkereseti illeték államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - történő megfizetésére kötelezi.

Megállapítja, hogy a felek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk tartoznak viselni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az alperes és házastársa a **T t1.** szám, a felperes a **T t2.** szám alatti üdülő tulajdonosa.

A felperes és az alperesi család 2005 óta haragos viszonyban állnak egymással, közöttük számos bírósági és hatósági eljárás volt, illetőleg van folyamatban.

Az alperes házastársa a **t-i** ingatlana udvarán rendszeresen kép- és/vagy hangfelvételeket szokott készíteni, melynek során a felperes megnyilvánulásait rögzíti és többnyire a felperes számára is jól hallhatóan kommentálja, amelyre a felperes jellemzően szitkozódva szokott reagálni vagy ő maga is felvételeket készít az alperesről és a házastársáról; emiatt a felek között nyaranta rendszeresek a szóváltások, amelyeket ősztől a következő év nyaráig hatósági és bírósági eljárások követnek.

Az alperes és házastársa 2013. május 29. napján birtokvédelmi eljárást indítottak a

felperes ellen, amelyet arra alapítottak, hogy a felperes 2012. május 26. és 2016. október 23. napja között az alperest és a házastársát az ingatlanuk birtoklásában „átkiabálással”, közönséges, durva kifejezések használatával zavarta, továbbá a lányukat egy alkalommal pörkölttel megdobta.

Kérelmükben előadták, hogy

1./ 2012. május 26-án a felperes az alperes felé azt a kijelentést tette, hogy „hoppá ridikül...Hő de szép a kéréje”; „nem olyan szép, hogy magára vegye, már egy kifutó modell”, „[a felperes] öregasszonyokkal nem foglalkozik”, továbbá az alperest „értelmi fogyatékosnak” nevezte.

2./ 2012. május 28-án a felperes azt állította az alperesről, hogy „félkegyelmű”, „hazug köcsög”, „kiesett a foga, amikor beverték neki marha igénytelen paraszt a feleségének a száját verték fasszal...egy felestől föl akad a szeme, visít mint a malac.”

3./ 2012. június 15. napján a felperes azt mondta, hogy „tele van tetűvel a fű. Benézett a kertembe, nemhogy a seggembe, ...nedves a bugyija,... fel vannak izgulva, vagy be vannak rúgva, mint az állat, bepísált... most engedték ki a diliházból. Olyan szép mint templomban az útálatos kép.”

4./ 2012. június 16. napján a felperes azt mondta, hogy „benézett a kertembe, nemhogy a seggembe nézett volna bel, ...nedves a bugyija fel vannak izgulva, vagy be vannak rúgva, mint az állat, bepísált.”

5./ 2012. június 18. napján az alperes gyermeke horgászott és a felperes őt lefényképezte. A felperes magáról azt mondta, hogy „töktartóban, meg melltartóban nem járhatok! ... visít, mint a malac. Lehallgatja a telefon beszélgetésemet. Javaslom mind a kettőnek [az alperesnek és a házastársának] az elmegyógyintézeti vizsgálatot ... aberráltak.”

6./ 2012. június 29. napján a felperes azt mondta az alpereseknek, hogy „hülyéknek kell 2 hét. ...Bele kellene hugyozni a pofájába. ... Alpári. Retek, dugd be, verd a szájába!”

7./ 2012. július 28. napján a felperes az alperest és a házastársát „leparasztotta”, az alperesnek pedig azt mondta, hogy „itt van J, a hülye nő! J hülye nő. Rám van gerjedve, az egész csapat ... háza nincs bepucolva, ... ekkora parasztot ... maga részeg. Maga alig tud menni, olyan részeg a feleségével együtt. Féldécit lenyomott, berúgott tőle. Felest lenyomott, csak félre csúszott a száján. [Az alperes házastársa szerint ez orális szexre is utal.] Cica-mica. Takarodj tetves, ne bámulj. Ennél nagyobb ribanc nem kell. Nem telik neki fodrászra ... marhák ... Olyan hülye, hogy rá lehet könyökölni.”

8./ 2012. július 29. napján a felperes azt mondta az alperesnek, hogy „anyut fotózd le, hogy ki teszi be neki. Nemhogy elvinnéd fodrászhoz, aggyál (sic!) neki”. A felperes e kijelentés megtétele közben fényképezte az alperest.

9./ 2012. július 30. napján a felperes azt állította az alperesről és a családjáról, hogy „kergetik, fenyegetik az embereket csapatostól nekik mindent szabad, terrorban tartani az egész utcát. Semmitől nem riadnak vissza ... félek, hogy elkapok valami betegséget (tőlük). Beoltják, uszítják a gyerekeket is. Elmezavarodott az ember. Nem véletlenül javasoltam az elme orvoshoz. Beteg elméjű! Biztos be volt piálva megtámadott, kergetett végig az utcán. Már megint hazudik, hazudnak ezek. Biztos rárántottak. Ő akart, nem én rárántani.

10./ 2012. augusztus 22. napján a felperes az alperesről azt állította, hogy „lehet, hogy terhes azért ilyen nagy a hasa. Valaki átugat ide, valaki az én kertembe ugat, valami kutyafejű. Biztos az ugat ide az biztos, valami kutyafejű, ilyen parasztot az ugat ide a kertembe, jajj baszdmeg. Kikötik a gyerekeiket a kis biciklihez, kikötik mér' nem megy vissza ahonnan jött? Temetésre jár rendszeresen, a munka temetésére. Adócsalók, ilyenek. Azok, igazi adócsalók. Nem hogy el menne dolgozni...a bányába.”

11./ 2012. október 21. napján a felperes az alperes kiskorú gyermekének azt mondta, hogy

„dugd fel anyádnak a bambuszt! ... kérdezték, hogy pszichopata lakik itt? Valamelyik bolond gyerek ide szart. Bolond gyerekek állítólag szellemi fogyatékosok aszongyák (sic!), nemhogy az anyjába szart volna. Mi van maguknál fülesbagoly lakik a szomszédba, áááááááá azt hittem beszarak nekik? Nem mondom pszichopata áááááááááá Legközelebb anyád bugyijába szórd be az izét bambuszt, dugd föl neki!"

12./ 2012. október 22. napján a felperes az alperesnek azt mondta, hogy „anyádnak dobjad, anyádnak Te partizán Te. Árokból szedtek ki Te, Te. Riherongy, Te szutyok, Te, Te mosakodjál meg, megmosakodhatnál! Szutyok, má' nem volt férfival 10 éve. Elmondtam neki, hogy a barna medvének sem kell, nemhogy nekem. Azért jött ide me' a barna medvének se kellett."

..... Jegyzője 2013. november 22. napján hozott, 4591-21/2013. számú határozatával az alperes és házastársa felperes ellen előterjesztett birtokvédelmi kérelmét elutasította.

Az alperes és a házastársa e határozat ellen 2013. december 30. napján a Debreceni Járásbíróságoz benyújtott keresetlevelet terjesztettek elő, amelyben azt állították, hogy a felperes:

- 1./ „Gyakran ittas", „illuminált", „olyan illuminált, hogy fetreng a földön vagy négykézláb mászik, olyankor nem tud beszélni", „részeg", „tudatbefolyásoló szer hatása alatt áll", „józságsága nem szavatolt", „galuskásan, alig tud beszélni", „hatalmon lévő részeg";
- 2./ „macskát agyonverő", „macskagyilkos";
- 3./ „zavarodott", „zavart magatartású", „pszichésen beteg", „pszichopata", „személyiségzavaros", „64 éves szőrös férfi, aki tangában és melltartóban, barátja pedig bugyiban és átlátszó tüll női ruhában jár";
- 4./ „amerikai milliárdos, akinek a családjában meleg személy él";
- 5./ „6 általánost végzett";
- 6./ „amerikai úr", „hatalmon lévő személy"
- 7./ „hét egymással szomszédos birtokot vett meg"

A Debreceni Járásbíróság 25.P.22.716/2015/59. számú - a Debreceni Törvényszék 2.Pf.20.482/2016/11. számú ítéletével jogerőre emelkedett - ítéletével Jegyzője 2013. november 22. napján hozott, 4591-21/2013. számú határozatát megváltoztatta és a felperest azonnali hatállyal eltiltotta attól, hogy az alperest a **T t1.** szám alatti ingatlan birtoklásában átkiabálással és durva, közönséges kifejezések használatával zavarja.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes 2012 tavaszától 2012 őszéig több alkalommal és sorozatosan alkalmazott minősíthetetlen, az alperes fizikai és mentális egészségét, valamint nemi életét és méltóságát becsmérő kifejezésekkel és átkiabálással zavarta az alperest az ingatlan birtoklásában.

A felperes keresetében a fentebb idézett 7 kijelentéscsoport miatt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az emberi méltósága, a becsülete, a jóhírneve és az önrendelkezési joga védelméhez fűződő személyiségi jogainak a megsértését, valamint a jövőre vonatkozóan a hasonló magatartásoktól tiltsa el az alperest, és kötelezze őt 1 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Keresetét kizárólag az alperes és házastársa által a Debreceni Járásbírósághoz 2013. december 30. napján benyújtott keresetlevél tartalmára alapította.

Immaterális sérelemként azt jelölte meg, hogy az alperessel és házastársával fennálló „háborúsága" miatt üzleti és baráti társasága elmaradt, a házastársa 3 évig, a gyermekei pedig 7 évig nem jártak le hozzá **T-re.**

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Érdemi ellenkérelmében kifejtette, hogy a felperes által sérelmezett beadványaiban rögzített tényállításai a valóságnak megfelelnek.

Előadta, hogy a felperessel 17 éve szomszédok, de az utóbbi 10 évben megromlott a viszonyuk, ugyanis az ingatlanukat nem adták el a felperesnek; ez idáig közöttük 22 bírósági, illetve hatósági eljárás volt folyamatban.

Álláspontja szerint „elképesztő vegzatúra folyik ellenük, felperes neve 8 éve határtalan homoszexuális tartalmú obszcénnel zaklatja, háborgatja példás kisgyermekes családjukat.”

Megjegyezte, hogy amíg a felperest eddig 22-szer vonták felelősségre a verbális és a tettleges elkövetésekért, addig az alperest egyszer sem, azaz „22:0”.

Viszontkeresetet terjesztett elő a felperes ellen, amelyben a fentebb idézett 1-12. számú kijelentések miatt magánélete, becsülete, emberi méltósága és képmása védelméhez fűződő személyiségi jogai megsértésének a megállapítását, a felperes további jogsértéstől való eltiltását és 1 300 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését kérte.

Kérte, hogy a bíróság rendelje el a felperes által 2012. június 18. és 2012. július 29. napján az alperes engedélye nélkül készített felvételek megsemmisítését is.

Képmása megsértését abban jelölte meg, hogy a felperes 2012. június 18-án, amikor a kisleány harcsát fogott, kamerázta őt és a családját.

Kérte a terjedelmes beadványai elkészítésével kapcsolatos költségei megtérítését is.

A Debreceni Törvényszék 10.P.20.600/2014/64. számú ítéletével a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy a felperes megsértette az alperes emberi méltóságához és becsülethez fűződő személyiségi jogait a fentebb részletezett 1-12. számú esetekben, egyúttal a jövőre nézve eltiltotta a felperest az alperes emberi méltóságának és becsületének a megsértésétől.

Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 500 000 Ft nem vagyoni kártérítést. Ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívásában rögzítettek szerint - 90 000 Ft kereseti illetéket.

Indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) szabályait alkalmazva a felperes által jogsértőnek tartott közlésekkel kapcsolatban rögzítette, hogy az alperes a beadványaiban a keresetindításhoz fűződő alkotmányos alapjogát gyakorolta. Amint azt a következetes ítélkezési gyakorlat is megerősíti (BDT2006.1376., BDT2006.1429., BH2004.357., BH2002.223., BH2009.214. és EBH2002.624. szám alatt közzétett eseti döntések), ha valaki hatósági eljárást vagy pert kezdeményez, illetve az ellene indult eljárásokban védekezve esetleg valótlan tényeket is állít, nem valósít meg személyiségi jogi jogsértést kivéve, ha a keresetlevél hangneme indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó.

A törvényszék álláspontja szerint az alperes keresetlevelében foglaltak nem jogsértőek, mivel azok a valóságot rögzítették és az alperesi igényérvényesítést biztosították.

A birtokháborítás megszüntetése iránti perben hozott ítélet, a becsatolt kép- és hangfelvételek, továbbá tanú tanú vallomása alapján megállapította, hogy a felperes a telkén esetenként ittasan tartózkodik és esetenként az általános társadalmi szokásoktól eltérő magatartást tanúsít, ezért a keresetlevélben foglalt értékítélet nem tekinthető indokolatlanul sértőnek, bántónak vagy megalázónak.

tanú vallomása alapján tényként állapította meg, hogy a felperes valóban átdobott egy macskát az alperes udvarára, és az állat a zuhanás következtében elpusztult, ez a

tényállítást tehát nem valótlannak.

Miután a felperes ténylegesen 8 általános iskolai osztályt végzett, ezért az alperesi állítás, miszerint a felperes 6 osztályt végzett lényegtelen, személyiségi jogi jogvédelmet nem megalapozó tévedés.

Rögzítette, hogy a törvényszéknek hivatalos tudomása van arról, hogy a felperes magyar-amerikai kettős állampolgár, így az sem jogsértő, hogy őt az alperes „amerikai úrnak” nevezte.

Mindezekre tekintettel a keresetet elutasította, ugyanakkor a becsatolt kép- és hanganyagok, valamint tanú tanú vallomása alapján megállapította, hogy a felperes az 1-12. pont alatti kijelentéseivel megsértette az alperes emberi méltósághoz és becsülethez fűződő személyiségi jogait.

A BDT2007.1682. és a BDT2003.823. szám alatt közzétett eseti döntéseket felhívva, valamint a kommentárirodalmat idézve kifejtette, hogy bár a 32/A/1. szám alatt becsatolt video- és hangfelvételek a felperes hozzájárulása nélkül készültek, azonban az alperes csak ilyen módon tudta bizonyítani a felperes jogsértéseit.

Azt a tényt, hogy az alperesi felvételek nem manipuláltak, tanú tanú vallomása alapján állapította meg.

Az alperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés összegét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163. §-ának (3) bekezdése alapján, az ún. köztudomás-doktrínát alkalmazva határozta meg 500 000 Ft-ban.

Miután az alperes nem bizonyította, hogy a felperes 2012. június 18. napján és 2012. július 29. napján felvételeket készített róla, ezért a viszontkeresetet e vonatkozásban elutasította.

A perköltség viselésével kapcsolatos döntését a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésére alapította azzal, hogy az alperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét nem tekintette eltúlzottnak.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, továbbá elsődlegesen a viszontkereset elutasítását, másodlagosan az alperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés összegének a leszállítását kérte.

Kifejtette, hogy az alperes egy birtokháborítási per ürügyén a felperes személyét sértő állítások és jelzők sorozatát tárta a Debreceni Járásbíróság elé.

Az alperes olyan anyagi, műveltségi, szellemi, életvitelbeli, nemzeti és szexuális identitásbeli sajátosságokat, jellemzőket tulajdonít a felperesnek és a családtagjainak (egyébként érdemi bizonyítékok nélkül), amelyek egy birtokháborítási per kimenetele szempontjából irrelevánsak, azok egyedüli célja az volt, hogy az alperes a felperest megalázza, őt a bíróság előtt lejárássa.

A viszontkeresettel kapcsolatban kifejtette, hogy a 32/A/1. alatt csatolt DVD lemezen lévő felvételek elkészítéséhez nem járult hozzá, a felvételek manipuláltak, azok készítésének a körülményei sem állapíthatók meg. Megjegyezte, hogy az alperes férje rendszeresen készít különféle felvételeket a felperes által használat ingatlanról, amelyeket különböző hatósági és bírósági eljárásokban igyekszik a felperes ellen felhasználni. E körben hivatkozott Kormányhivatala Hivatala Hatósági Osztálya BP-18B/00203470-3/2013. számú határozatának az indokolására, amely az alperes férjének provokatív viselkedését és a felvételkedészítés tendenciózus jellegét állapította meg. Miután a felvételek készítésének az időpontja is teljességgel bizonytalan, ezért a nem vagyoni kártérítés iránti igény tekintetében az elévülési kifogását fenntartotta.

Az alperesnek megítélt 500 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítést rendkívül eltúlzottnak tartotta; álláspontja szerint verbális, indulati megnyilvánulásokról ez az összeg példátlanul magas, ráadásul hasonló perek sorozatának adhatna táptalajt, ami egy elmérgesedett

helyzetben társadalmilag nemkívánatosnak látszik.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Fellebbezési ellenkérelmében rögzítette, hogy a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a felperes által sérelmezett alperesi keresetlevélben leírtak valós tényállítások, továbbá trágárságtól mentes vélemények; a felperesi gyakori ittasságot magánokiratok is igazolták, így azt az alperes jogosan jelölte meg „konfliktus-generánsként”. Megjegyezte, hogy nem az alperes, hanem a felperes az, aki mindenkit, még a tisztességesen és korrekten eljáró **dr. P. T.** bírót is feljelentette.

A felperes nyugdíjasként ráérve egész hétvégén a kerítése mögé bújva lesi az alperes családját, hallgatózik és több órán át beleszól az alperesi család magánéletébe; ha elutasítják, akkor iszonyatos haragra gerjed és obszcéneket kiabál. Vegzálásaiknak csupán az ezrelékét tárják a hatóságok elé, ami bizonyítja, hogy az alperest nem lehet „feljelentgetősként” jellemezni.

Előadta, hogy az általa készített felvételek időpontját digitális adat tárolja, azok nem manipuláltak.

Álláspontja szerint a neki megítélt nem vagyoni kártérítés nem eltúlzott; e körben felhívta azt az esetet, amikor **K. L-t** 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte a bíróság amiatt, mert azt mondta valakikről, hogy „helyi bolond, akit valójában kezelni kellene... 15 éve járja az első egyetemen.”

Az ítélet tábla a fellebbezést a kereset elutasítása vonatkozásában alaptalannak, az elsőfokú ítéletnek a viszontkeresetre vonatkozó rendelkezéseit pedig felülbírálatra alkalmatlannak tartotta.

I. Kereset

Az ítélet tábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a keresetet a felperes által sérelmezett összes alperesi kijelentés vonatkozásában elutasítottnak tekinti, így azon közlés tekintetében is, miszerint a felperes „hét egymással szomszédos birtokot vett meg”; ezzel a megállapítással a törvényszék ítéletének az indokolását kiegészíti.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő alapossággal tárta fel, és abból keresettel kapcsolatban helyes jogi következtetéseket vont le, azonban ítéletének az indokolása pontosításra, illetőleg kiegészítésre szorult.

Az 1959-es Ptk. 75. §-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

Az 1959-es Ptk. 76. §-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen és egyebek mellett a becsület és az emberi méltóság megsértése.

Az 1959-es Ptk. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI.24.) AB számú határozata indokolásában kimondta, hogy a véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról. A véleménynyilvánítás szabadsága általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóságtartalmától is.

Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére, a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen vagy észérveken alapul.

A véleménynyilvánítási szabadság nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezett tudatában van a közlés valótlanságának (tudatosan hamis közlés), vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta.

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem sért személyiségi jogot, ha valaki kifejezett jogszabályi engedély alapján lépi át az oltalmazott magánautonómia egyébként védett határait.

Hatósági bejelentést, feljelentést tenni, pert indítani, a perben beadványokat benyújtani és nyilatkozatokat tenni állampolgári és ügyféli jog, ez a magatartás önmagában nem minősül személyiségi jogokat sértőnek.

Ez a magatartás akkor lehet személyiségi jogot sértő, ha valaki joggal való visszaélést megvalósítva, minden ténybeli alapot nélkülözve, rosszhiszeműen tesz bejelentést, feljelentést vagy perbeli nyilatkozatot, illetőleg ha nyilatkozata, előadása során indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó kifejezéseket használ. (Lásd e körben a BDT2013.2968., BH2009.214., BH2004.357., BH2002.223. számú, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.486/2013/3., Pf.I.20.588/2015/4. és Pf.I.20.459/2016/4. számú, valamint a Kúria Pfv.IV.20.244/2014/5. számú eseti döntéseit.)

Az ítélkezési gyakorlat jogirodalomban is megjelenő álláspontja szerint személyiségi jogot sértőnek tartott közlés értékelésekor „sohasem lehet elvonatkoztatni a körülményektől, a szövegkörnyezettől, a kiváltó közléstől, az élethelyzettől. Lehetséges, hogy a véleménnyel illetett szituáció maga váltja ki, indukálja a véleménynyilvánítást, s így az a megengedhetőségi határon belül marad. (...) [Minden esetben vizsgálni kell tehát, hogy] a közlésre milyen szövegkörnyezetben, közegben, milyen előzményeket követően került sor. Ilyen előzmény lehet a közléssel érintett személy előzetes olyan megnyilvánulása, esetlegesen kihívó magatartása, amely kiváltotta az adott közlést. A közlés jogi megítélése nem függetleníthető tehát attól, hogy a megfogalmazást milyen felperesi magatartás, megnyilvánulás váltja ki.” /Lásd Görög Márta: A személyiség védelme a becsület és a jóhírnév vonatkozásában. In: Csehi Zoltán - Navratyil Zoltán (szerk.): A személyiség és a média a polgári és büntetőjogban. Complex Kiadó, Budapest, 2014. 160-161. o.; a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása és EBH2007.1599. szám alatt közzétett határozata/

Ez a szabály egymással haragos viszonyban álló, perek és hatósági eljárások sorozatát indító szomszédok perbeli nyilatkozatai és beadványai személyiségi jogot sértő voltának az elbírálásakor fokozottabban érvényesül, ugyanis - amint azt a Kúria a Pfv.IV.20.903/2014/9. számú határozata indokolásában kifejtette - a személyiségi jogi per a

jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva eleve nem alkalmas bármely más eljárásra tartozó jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem. Egy-egy peres eljárásban keletkezett iratot, nyilatkozatot, annak tartalmát alapvetően az adott per keretei között, az ott eljáró bíróságnak kell megítélnie; ott kell eldönteni azt, hogy a leírtaknak az ott eljáró bíróság milyen bizonyító erőt tulajdonít.

A perbeli esetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy az alperes házastársa a t-i ingatlana udvarán rendszeresen kép- és/vagy hangfelvételeket készít, melynek során a felperes megnyilvánulásait rögzíti és többnyire a felperes számára is jól hallhatóan kommentálja, amelyre a felperes jellemzően szitkozódva szokott reagálni, illetve ő maga is felvételeket készít az alperesről és a házastársáról; emiatt a felek között nyaranta rendszeresek a konfliktusok és a szóváltások, amelyeket ősztől a következő év nyaráig hatósági és bírósági eljárások követnek.

Az elsőfokú eljárásban előterjesztett beadványok tartalma, valamint a Debreceni Járásbíróság előtt 25.P.22.716/2015. szám alatt birtokháborítás megszüntetése iránt folyamatban volt peres eljárás iratanyaga, továbbá a 32/A/1. szám alatt csatolt DVD lemezen lévő video- és hangfelvételek alapján megállapítható, hogy az 1./ pontban sérelmezett kijelentések, miszerint a felperes „gyakran ittas”, „illuminált”, „olyan illuminált, hogy fetreng a földön vagy négykézláb mászik, olyankor nem tud beszélni”, „részeg”, „tudatbefolyásoló szer hatása alatt áll”, „józanága nem szavatolt”, „galuskásan, alig tud beszélni”, „hatalmon lévő részeg”, továbbá a 3./ pontban sérelmezett kijelentések, miszerint a felperes „zavarodott”, „zavart magatartású”, „pszichésen beteg”, „pszichopata”, „személyiségzavaros”, „64 éves szőrös férfi, aki tangában és melltartóban, barátja pedig bugyiban és átlátszó túll női ruhában jár” birtokháborítási perben tett közlések, amelyek részben az alperes véleményének, értékítéletének minősülnek, részben olyan közléseknek, amelyeket a birtokháborítás megszüntetése iránti perben a bíróság értékelt; az alperesi keresetlevél megfogalmazásmódja kétségkívül felfokozott érzelmekről tanúskodik, azonban a birtokvédelmi eljárást megindító beadványban írt, az alperes által a felperesnek tulajdonított és a birtokháborítás megszüntetése iránti perben a bíróság által vizsgált és megállapított felperesi magatartásra tekintettel azok az ítéletábra szerint sem tekinthetők személyiségvédelmet megalapozó közléseknek.

A 2./ pontban sérelmezett kijelentéssel kapcsolatban, miszerint a felperes „macskát agyonverő”, „macskagyilkos”, a törvényszék az alperes házastársának a vallomása alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes valóban átdobott egy macskát az alperes udvarára, és az állat a zuhanás következtében elpusztult, így ez a közlés sem alapoz meg személyiségi jogi jogvédelmet.

A 4./ pontban sérelmezett kijelentés, miszerint a felperes „amerikai milliárdos, akinek a családjában meleg személy él”, valamint a 6./ pontban sérelmezett kijelentés, miszerint a felperes „amerikai úr”, „hatalmon lévő személy”, illetőleg a 7./ pontban megjelölt állítás, miszerint a felperes „hét egymással szomszédos birtokot vett meg” a közfelfogás szerint sértő tartalmat nem hordozó közlés; a 4./ pont második állítása a felperes fiára vonatkozó valós közlés.

Az 5./ pontban hivatkozott állítás, miszerint a felperes „6 általánost végzett”, a felperes 8 általános iskolai végzettségére tekintettel lényegtelen, személyiségi jogi jogvédelmet nem megalapozó tévedés.

Az ítéletábra álláspontja szerint a törvényszék helyesen döntött akkor, amikor a felperes keresetét elutasította, ezért ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján ebben a

részében helybenhagyta.

II. Viszontkereset

Az ítéltábla a viszontkeresetben sérelmezett közléseket a 18. sorszámú alperesi beadványban írtak, illetőleg a 22. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2-3. oldalán előadottak alapján pontosította és ítélete tényállásában azokat szó szerint idézte.

Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék az alperes viszontkeresetét a Pp. 147. §-ának (1) bekezdésébe ütköző módon bírálta el.

A Pp. 147. §-a (1) bekezdésének első mondata szerint az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas.

A jogirodalom álláspontja szerint a kereset és a viszontkereset vonatkozásában összefüggő jogviszonyoknak azok tekintendők, amelyek például ugyanabban a szerződésben összefoglalt több jogügyletből keletkeztek. Hasonlóképpen megállapítható az összefüggés akkor is, ha a jogviszonyok egymást feltételező más jogviszonyokból fakadnak. (Novák István: A kereset a polgári perben. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Budapest, 1966. 226-227. o.)

Ha a felperes az őt illető dolog megsértésével kapcsolatosan keletkezett kárának megtérítését követeli, e keresettel szemben az alperes viszontkeresetet támaszthat annak bírói megállapítása iránt, hogy a per tárgya az alperes tulajdonát képezi. Abban a perben, amelyet a felperes a dolog kiadása iránt indított az alperes ellen, utóbbi viszontkeresettel kérheti a dologra fordított kiadások, esetleges beruházások összegének megítélését.

A felperes házasság felbontása iránt indított keresetével szemben az alperes viszontkeresettel maga is kérheti a házasság felbontását, illetőleg ugyancsak viszontkereset támasztható az alperes részéről a házassági vagyonszösségből őt illető vagyoni igények érvényesítése iránt is.

Tartás, járadék vagy más időszakos szolgáltatások felemelése iránt támasztott felperesi keresettel szemben az alperes ugyanezeknek a szolgáltatásoknak a mértékét viszontkeresettel kérheti leszállítani. /Novák István: uo.; vö. Szilbereky - Névai László (szerk.): A polgári perrendtartás magyarázata. Első kötet. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Budapest, 1976. 848-849. o.; Németh János - Kiss Daisy (szerk.): A polgári perrendtartás magyarázata 1. Második (átdolgozott) kiadás. Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2007. 872. o./

Az ítéltábla álláspontja szerint személyiségi jogi perben a viszontkereset „befogadhatóságának” a jogviszony alanyainak azonossága mellett további feltétele, hogy a kereset és a viszontkereset szoros tartalmi kapcsolatban és összefüggésben álljon egymással, amelynek az elkövetett jogsértések időbeli közelségében is meg kell nyilvánulnia.

Ha a felperes arra a tényállásra alapítva terjeszt elő személyiségi jogi igényt, hogy az alperes a bírósághoz benyújtott keresetlevelében használt kifejezésével „kilépett” a rendeltetésszerű joggyakorlás keretei közül, akkor azzal nem tekinthető összefüggő

jogviszonyból eredőnek az az alperesi személyiségvédelmi igény, amelyet az alperes nem ezzel a sérelmezett keresetlevéllel megindított perben tett felperesi nyilatkozatra, hanem - lényegében a felperes által keresettel támadott közlése „indítóokát” megvilágítva - a felperes által mintegy másfél évvel korábban tett, az alperes által sértőnek tartott közlésre, illetőleg alperesi magatartásra alapít.

A viszontkeresetet ugyanolyan okok alapján lehet elutasítani vagy e vonatkozásban a pert megszüntetni, mint a keresetet /Pp. 130. §-ának (1) bekezdése és 157. §-a/.

A kommentárirodalom álláspontja szerint a viszontkeresetet a Pp. 147. §-ának (1) bekezdésében írt anyagi jogi feltételek hiányában is érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani. Ez a viszontkereset érdemi vizsgálat nélküli elutasításának vagy a viszontkereset vonatkozásban történő permegszüntetésnek a sui generis - a Pp. 130. §-ának (1) bekezdésén és 157. §-án kívül eső - esete. /Lásd Szilberek J - Névai László (szerk.): i. m. 850. o.; Németh János - Kiss Daisy (szerk.): i. m. 875. o./

Miután az alperes viszontkeresete a felperes keresetével össze nem függő jogviszonyból eredt, ezért a törvényszék ítéletének a viszontkeresetre vonatkozó rendelkezései a Pp. 147. §-ának (1) bekezdésébe ütköznek, ezért azokat az ítéletábra a Pp. 251. §-ának (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a viszontkereset vonatkozásában a pert megszüntette.

Az ítéletábra rögzíti, hogy miután a viszontkereset lényegében egy sajátos alperesi védekezési eszköz is a felperes keresetével szemben, ezért az ítéletábra az abban előadottakat a kereset elbírálásakor érdemi ellenkérelemként figyelembe vette (lásd a felperes által 1./ és 3./ pont alatt sérelmezett közlésekkel kapcsolatban kifejtett indokolást).

III. Első- és másodfokú perköltség

Miután az ítéletábra a viszontkereset vonatkozásában a pert megszüntette, ezért az elsőfokú ítéletnek az illetékviselésre vonatkozó rendelkezését a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-ának (1) bekezdése és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a felperesi elsőfokú pervesztességhez igazodóan 60 000 Ft-ra leszállította, továbbá az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) 13. §-ának (2) bekezdése és 15. §-ának (3) bekezdése értelmében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak, az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására az Itv. 39. §-ának (1) bekezdésén és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontján alapuló, az Itv. 58. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerint 7800 Ft-ra mérsékelt viszontkereseti illetéket.

A felperes kereset szerinti marasztalásra irányuló fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítéletábra a felperest az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése alapján 80 000 Ft fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Az ítéletábra a Pp. 81. §-a (1) bekezdésének második mondata alapján rendelkezett akként, hogy a felek az első- és másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk tartoznak viselni.

Debrecen, 2017. február 9.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő